



## **Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis  
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium  
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum  
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed  
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

**Drexel, Jeremias**

**Antverpiæ, 1643**

Cap. IV. Quomodo Deum pœnituerit creati hominis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

ge peccat audacissime. Hinc facer Historiographus, *Corrupta, inquit, est terra coram Deo, & repleta est iniquitate. Ita tellurem ipsam sceleribus contaminarunt: ubique Bacchus & Venus imperabant, temulentia & luxuria orbem universum inquinabant. Et certe tam acerrima foeda libidinis flagitia Domino puritatis amantissimo ita stomachum moverunt, ut diceret: Quia caro sunt, non permanebit spiritus meus in eis. Hic duo singulariùs condiscenda.*

S. III.

**P**rimum: *Carnem doma.* Agrè persuademur, ut credamus, hostem nobis tetriorem non esse carne. Nihil verius: exitiosissimus hostis est caro, nisi quotidianis dometur rigoribus. Indulget ei, & connives? certam tibi struis perniciem. Hæc bestia blandimentis & deliciis nimium quantum effertur; quantum enim magis ei parcitur, tanto minus officio suo fungitur. Certè si domesticæ carnis proditio diabolum & mundum non juvaret, multò facilius in eos pugna foret. Sed iniquitas ac subdolos fur iste, dum à mundo & sanà facit, nos extremè perdit. Quod Siracides sapienter adstruens, *Quid nequius, inquit, quam quod excogitavit caro & sanguis? Narrat Tacitus, Agrippinæ Neronis matri prædictum, à filio, si regneret, occisum iri matrem. At illa promptè & intrepidè, Occidat, inquit, dum imperet. Vociferantur Prophætæ, vociferatur Christus & Apostoli: Caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt. Si secundam carnem vixeritis, moriemini. A sua carnis amans, Moriar, inquit, modò priùs cupitis deliciis fruar. Non permanebit spiritus Dei in homine tali, quia caro est.*

Alterum, quod hic condiscendum: *Luxuriam execrare.* Causam dicti assignans Ambrosius, *Nihil est, inquit, quod tam misera servituti subiciat hominem, quam libido atque eiusmodi cupiditates, quæ iugo criminum gravi depriment miseram conscientiam.* Quisquis diabolum suâ domo vult exclusum, obturet hoc impuritas ostium, detestetur & fugiat, quidquid animi corporisque puritati adversatur, alioqui certè cacodæmon animum illius sibi mancipem faciet, & miser id nesciet, quia caro est. Unusquisque pro suâ pugnet castimoniam & pudicitiam constantissimè; neque seipsum solum, sed & familiam suam omnèsq; sibi commissos ab hac libidinis lue pro viribus tueatur. Quâ in re consultum foret, ut concionatores sapius clamarent ex alto: O patres & matresfamilias, ô domini & dominæ nihil hac in re connivete; mores inverecundos, carmina, fescennina, cantinuculas propudiosas, verba prætexa & impudica neutiquam tolerare. Procul, ô procul hanc pestem à vestris ædibus. Inde vel libidinis umbram eliminate; quoscumque hujus delicti reos deprehenderitis, ita seridè castigate, ut sentiant se castigatos. Hoc carnis vitium inter vestros nequaquam pullulare sinite; sceleris radices & fibras maturè convellite; severam horum rationem à vobis Deus exigit. Libido, pestis terribilissima. Fuge hanc, fuge, quisquis Beatorum amat aternitatem.

CAPVT IV.

Quomodo DEVM pœnituerit creati hominis.

**S**tristis agricola ingemiscat altèra, caput fricat, & dicat: Utinam ego mea femina possim recipere! pœnitet me, quòd vel unicum huic agro granulum infeminaverim, eiq; tantum laboris impenderim. Expectati fenoris nihil recipio; oleum & operam perdididi; nec unius nummi pretium ad me redit. Hoc lacrymosum agricolæ pœnitere satis ostendit, agrum aut sterilem & infecundum votis operosis non respondere, omnem in eo laborem perdidit, aut certè jam stantem lætamque segetem grandine jugularam. Et quamvis sex se-

Tom. II.

A pœnitentiae graciles surgant spicula, nec millefima tamen pars est sementis diu sperata.

Deus hunc orbem velut agrum consevit: cœperunt homines multiplicari super terram. Cum autem expectaretur messis, ager hic urticis & spinis oblitus, jam merum sciticetum solum vitiiorum ubertatem exhibuit. Hic mœstus agricola negatis fructibus ingemiscens. Pœnitet me, inquit, & jam seminis; & operæ consumptæ in sterilissimum hunc agrum? Pœnitet me fecisse hominem.

Neque solum facti Deum pœnituit, sed valde & ex animo pœnituit, tactus dolore cordis intrinsecus. Quid hoc, mi Deus, tam vehementis, tam novæ ac singularis pœnitentiæ? Hic agricola semper alioqui lætissimus, jam tristatur & dolet, tunditque pectus, ut probè monstrer, quàm sui se laboris & sparsi seminis in agro tam sterili acerbè pœniteat. Sed num pœnitentia Deum afflictere potest? Reverà, dixit, pœnitet me fecisse eos. Nec cessarium igitur hac de re plusculum differere. Explucandum, quare, & quomodo Deum collati in homines beneficii pœnituerit.

S. I.

**P**eccatum ita turbavit & confudit orbem, ut ipsum etiam cælum penetrarit, ad Dei solum perreperit, ipsum etiam Deum contristavit. Filius Dei in crucem suffixus est, sed in terrâ, sed in corpore mortali. Quòd autem Deus in cælo pœnitentiæ se subiciat, inter dolentes se statuat, dicatque, pœnitet me fecisse eos, hoc intelligentiâ & ratione comprehendi vix potest. Et quæ hæc demum tanta fuit orbis confusio, ut reperta sit pœnitentia in Deo, qui gaudiorum & voluptatum omnium fons est? Pœnituit enim, quòd hominem fecisset, idque bis tertè reperitur. Tantam confusionem orbis & conturbationem excitavit peccatum, quòd elementa, quòd cælum & terram, quòd res creatas omnes turbavit, præcipuè verò dominum orbis hominem in errores induxit foedissimos. Istud enim verò per sex primos Dei operosos dies luculentè monstrari potest.

Primo dierum lux creata, lucem fugat peccatum. Hieremias vates ingentem ubique vastitatem cernens, *Aspexi cælum, ait, & non erat lux in eis.* Altero die conditi sunt orbis cælestes, quos peccatum etiam temerare audeat. Miratus hoc Isaias, *Tabeſcet, inquit, omnis militia calorum, & complicabuntur sicut liber cæli, ne scilicet operiant peccantes.* Die tertio creata sunt germina, plantæ, arbores, quas itidem peccatum inficit. *Aspexi terram, inquit Hieremias, & ecce vacua erat & nihili.* Sol quarto die fulgere cœpit, de quo Isaias, *Obtenebratus est sol, inquit, in ortu suo.* Cur, obsecro? Causa apponitur: *Visitabo super orbis mala, & contra impios iniquitatem eorum.* Quintus dies plures & pisces dedit. Hic iterum Hieremias lugens, *Sapientes sunt, inquit, ut faciant mala, bene autem facere nescierunt.* Intuitus sum, & non erat homo, & omne volatile cæli recessit. Die sexto pecudes & homines orbem cœperunt habitare. Oleas orbem à peccato miserimè vastatum deflens, *Non est enim veritas, inquit, & non est misericordia, & non est scientia Dei in terrâ. Propter hoc lugebit terra, & infirmabitur omnis qui habitat in eâ, in bestia agri, & in volucre cæli.* Cum homine delinquentes puniuntur creata omnia, quia delictis auxilium subministrarunt. Hinc reus in delicti pœnam rebus omnibus privatus est.

Sic igitur peccatum orbem universum perturbavit, ita hominem instigavit in Deum, ut Deus, qui tam suus ipsius quàm rerum omnium perennis est beatitudo, suos sibi labores quasi sordere permiserit & displicere, tamquam facti sui pœnitentiam acturus. Hanc è divinis paginis describemus hic ordine.

**I.** Pœnituit eum, quòd fecisset hominem. Vide, inquit Chrylostomus, verbum crassum, & nostræ pravitati accommodatum. Quemadmodum qui malè rem gerit, seipsum minem.

Q q 2

Peccatum orbem turbavit & Deum contristavit. Peccatum res omnes creatas turbasse per sex primos Dei operosos dies monstratur. Hier. cap. 4. v. 23. Isa. cap. 34. v. 4. Hier. loc. cit. Isa. cap. 13. v. 10. Ibi. v. 11. Hier. cap. 4. v. 12. & 25. Osee cap. 4. v. 1. & 3. Gen. cap. 1. v. 6. Deum pœnituit fecisse hominem.

seipsum turbat & accusat: Cur hoc feci? Utinam non fecissem! Si hoc præcissem, illud profectò nunquam attentassem; Vellem dicta facta revocare, si possem. Ita seipsum erroris arguit cum dolore. Pœnitet eum consilii. Ita Deus creati hominis pœnituit. In eadem Geneleos historiâ sub exordium refertur: *Vidit Deus cuncta que fecerat, & erant valde bona.* Unde jam igitur hæc tam matura pœnitentia? Si quis pictorum imaginem pingat ad omnes artificii leges absolutam, elegantissimam, quam sciat nemini non placituram, quam & ipse inter elaboratissimas picturas approbet, aliquot tamen post diebus ab oculis eam amoveat, damnatque tenebris & carcere, dicatque. Mei me laboris pœniter: quid causæ dicemus esse, quod subito displiceat artis exactissimæ imago? Rhyparographus aliquis, & cucurbitarum pictor eam emendaturus, artificium omne extinxit. Ita peccatum hominem ad omnem morum innocentiam conditum & edisum destruxit. Hinc Deus facti pœnitens ut homo. Verè tunc affirmari potuit de Deo: Et homo factus est; pœnituit eum; uti ferè hominem liberalitatis malè collocatæ solet pœnitere. Atque hoc Deus scribens dum Moyse calamo dictavit, ut orbis universus tantò certius sciret peccato Deum gravissimè læsum, & iram ejus implacabilem commoram.

Gen. cap. I. v. 31.

Ut sciditate peccati tantò exaltius caperet orbis universus.

Gen. cap. 6. v. 6.

Prov. c. 23. v. 13. & 14.

Gen. cap. 6. v. 6.

Dolor non est nisi de amissione ejus quod amatur.

Sueton. in Nerone c. 10. mibi p. 326.

Aug. lib. 15. de Civitate cap. 25.

Gen. cap. 6. v. 7.

II. Et præcavens in futurum, non sibi, sed posteris. Perinde si dixisset Deus: Hac aquarum eluvie cautos reddam posteros, hoc orbis supplicium erit illis ad edomandam carnem docuimus, ad cavendam libidinem monumentum sempiternum: & vel hinc satis condiscant, quantum mihi displiceat peccatum. Ita benignissimus Deus humanam gentem sibi sumpsit erudiendam velut præceptor puerulum, qui non solo virtutis amore, sed metu ac formidine pœnæ in officio continendus, alioqui vix ferè aliud quàm malè agere discit. Hebræi Sapientis monitum est: *Noli subtrahere à puero disciplinam: si enim percusseris eum virgâ, non morietur. Tu virgâ percutes eum, & animam ejus de inferno liberabis.* Omne humanum genus Deo velut puerulus unicus, sed petulantissimus, indomitus, ad audendum projectus, præceptoris optimo inobedientissimus. Mundum ergo adolescentem, juveniculum, lascivientem, protervum, velut puerulum stultum providentissimè ita corripuit, ut per omnem reliquam vitam meminisset posse se corruptum.

III. Tactus dolore cordis intrinsecus, quod Hebræi solent dicere: Doluit Deus in corde suo; contristavit se & angustia affectus est ad cor suum. Horum interpretes Hugo, Non est dolor, inquit, nisi de amissione ejus quod amatur: quantum profundior erat amor, tantò altius tangebatur dolor. Subinde judex quæstionis capitalis, muneris suo ingemiscens, Animo, inquit, doleo, quod cogar in hunc hominem decretoria dicere sententiam, sed istud à me meum officium, prætura exigit. Ita Nero sub initia imperii sententiæ capitali subscripturus. Quam vellem, aiebat, nescire literas! Ira mitissimus Deus dolore cordis tactus, animo dolebat, gentem humanam omnem capitis & submersionis esse damnandam. Quem dolorem Nicolaus Litanus explicans, Dolores, inquit, & passionis nullo modo sunt in Deo secundum rem, sed secundum modum. Nam, quod Augustinus dixit, Dei est de omnibus omnino rebus tam fixa sententia, quam certa præscientia.

§. II.

IV. **D**elebo hominem, quem creavi, à facie terra, ab homine usque ad animalia, à reptili usque ad volucres cali. Quanta & quam detestanda scelerum immanitas! Hominem Deus, quem creavit, perdidit: creavit è nihilo; rationem, arbitrium, boni mali que scientiam dedit, aliquot annorum centuriis respicientiam im-

piorum expectavit, quod potuit, fecit. Sed quia nihil penitus profectò, demum justitiæ necessitate adactus, tot annis accervatas mundi fordes immixtis aquis eluere, & totam familiâ rationem commutare debuit: ita quidem ut familiâ priori ejectione, nova de integro fuerit instauranda. Neque tamen id factum sine gravi Numinis indignatione. Neque enim soli homines, sed ipsæ quoque animantes propter homines extinctæ: omnia turpitudine plena erant, omnia igitur expianda. Hic tamen magna clementiæ mixtura intercessit, uti Ambrosius observat, nam dixit: *Delebo hominem; uti facere solet, qui, dum scribit, litteras aut voces delet, non conficit, sed delet, quædam verba delet, alia vitæ eorum scribit.* Ita Deus: *Hos tollam, alios reponam.* Si humano more excaudisset, orbem universum penitus evertisset.

V. *Pœnitent enim me fecisse eos.* Rupertus Tuitiensis Genesim lucem affundens, Nullus homo, inquit, satis explicare sufficit, quomodo Deus sine motu sævit, sine crudelitate occidat, salvâ pietate ultionem agat, & cum tranquillitate habeat furorem. Ita Deus dixit: *Pœnitent me, quod constituerim Saul regem.* Hic humano ritu modo locutus est Deus. Nec enim cadere in Deum potest pœnitentia, quæ plerumque culpam, & non rati ignorantiam præcedentem consequitur. Quæ omnia procul à Deo. Hac igitur loquendi formulâ significavit Deus Samueli, velle se regnum, quod indulerat Sauli, ab eo auferre. Ita hoc Dei consilium de humana gente abolendâ dicitur pœnitentia ab effectu: quia id fecit Deus quod homines solent, quos facti aut consulti pœnitet. Hi enim consulta mutant, constructa solvant, facta revocant, nova instituunt.

VI. *Finis universæ carnis venit coram me.* Uti reo in carcere dicenti, aut accusatori in foro peroranti, ita Deus clepsydram ponens peccantibus, *Eruntque, ait, dies illius centum viginti annorum.* Quibus verbis denuntiat, non aded multo superesse annos velut horulam, eâ elapsi proximum fore interitum. Sunt, qui putent vivendi spatium à Deo præfixos centum viginti annos. Adversus hanc opinionem Augustinus pugnans, *Nullo modo, inquit, vita, sed pœnitentia tot annos possit, nec ullum abstinuit, ut opinabatur aliqui, qui annos viginti demptos venerant.* Nam etiam à diluvio nonnulli ad trecentos, imò ad quingentos annos pervixerunt. Quod verò tempus ad respiciendum concessum non contraxerit, vel inde liqueat. Cum arcæ fabrica imperaretur, Noëmus annum egit quadringentesimum octogesimum. Divinæ pagine more suo quingentos Noëmo annos assignant, cum illos proximè accesserit. Cum verò jam sexcentissimum annum ageret Noëmus, initium sumpsit diluvium. Adeoque Deus non tantum nihil præcidit de centum viginti annis, sed etiam septem serenos & quadraginta pluviarum dies addidit, velut bonitatis suæ auctarium. Denique cum clepsydra, quam statuerat Deus, effluisset, promulgatum est: *Finis venit universæ carnis.* His terminis claudenda erat malitia humana, quæ ubi metam attingit, pronuntiavit judex: *Non parcer oculus meus, neque miseror: & scietis, quia ego sum Dominus percussor.*

§. III.

**H**anc Numinis iram, has calamitates in orbem immitit solum peccatum. Ergo peccatum detestatur Dei pœnitentiam tuâ præverte. Verissimè dixit Ananias: *Iniquitates nobis mala conciliant universa.* Profectò quidquid ærumnatum & calamitarum orbis continetur, quidquid nos urit, aut dolorem parit, ab unico peccato est, huic soli omnes omnino miseries in acceptis referenda. Hoc Augustinus affirmatissimè confirmans, *Peccatum, inquit, est ipsa deordinatio: stimulus enim mortis peccatum est, quia mortem urget, & impellit in hominum quæ cadem, ac si quis carnisicem urgeat, dicatque. Fac officium, de, furt, v. 16.*

de, feri, sermo. Haud aliter coëgit & Deum ad sumendum de impiis supplicium. Ed enim audaciæ progressa erat nequitia, ut connivere aut dissimulare ulterius, nec quidem summa Dei Bonitas potuerit. Hinc Chryostomus ad quætionem illam, Peccatum quid est? ausus dicere: Voluntarius daemon est peccatum, & spontanea infania. Anima, quæ peccaverit, ipsa morietur.

Hoc autem nimium quantum, superque omnem modum aggravat peccatum, quodd sciamus, quantum id Deo displiceat, nec tamen id caveamus. Præterea toties verbis monemur, exemplis toties erudimur, pœnis & nostris & alienis corrigimur, quæ tamen omnia non magni pendimus. Hinc peccati gravitatem fecidissimam perquam pauci capiunt, illi omnium minimè qui in peccatis, velut in amœnis stagnis natitant; & quemadmodum qui sub aquis sunt, aquarum molem non sentiunt; extra eas hydria eis non maxima oneri est; ita dum in peccatis degimus, peccati turpitudinem non attendimus. Impius cum in profundum venerit peccatorum, contemnit. At cum respicere incipimus, pondus intolerabile sentimus. Hinc regii Psalterii gemitus illi: Iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, & sicut onus grave gravata sunt super me. Non est feria emendatio vitæ, ubi exigua est cognitio peccati. Sunt qui piacula commissa fateantur sæpius, numquam emendent, quia peccati molem non expendunt, nec sentiunt; deest necessaria noxarum notitia. Nosce igitur peccatum & detestare; pœnitentiam Dei anteverte tuâ, cephalydra jam posita est, fluit illa, & ad finem prooperat, quem ignoramus. Taciturnum hoc arenularum stitilicidium plurimos decepit, qui nescio quàm proluxas moras somniabant, & subito jam defluxisse horam apparuit. Maturemus igitur pœnitentiam, centum & viginti annos ad respicendum non habebimus, incerti an diem habituri simus crastinum. Prooccupemus faciem ejus in confessione. Nam, quod Chryostomus dixit, fatius est mille fulmina sustinere, quàm vultum illum mansuetudinis plenum nos averfantem videre. Ut ergo amantissimum Deum non pœniteat quod creavit nos, pœnitentiam nos ipsi præoccupemus, quod offenderimus illum. Unusquisque tactus dolore cordis intrinsecus dicat: Pœnitet me fecisse, delebo quod feci. Omnium errorum reparatrix Pœnitentia.

CAPUT V.

Noëmus pene unicus apud Deum gratiosus.

Vinum aromatites cariophyllis conditum, vinum sanè pretiosum & gulæ gratum, sed plerumque non firmum. Nocte quandoque unâ, si negligenter sit tectum, in vappam expirat. Favor humanus plurimis tam carus, quàm pretiosus, sed sæpissime parum diuturnus, nonnumquam diu collectus subito effunditur. Favor divinus ejus est pretii & constantiæ; ut unica ejus guttula melior sit & utilior, quàm tota humanæ gratiæ plaustra. Omnium hominum gratia sanctiorem reddit neminem, gratia Dei sanctum facit & beatum.

Noëmus gratiæ divinæ opulentus, verè sanctus, magnâ in offensâ fuit apud homines, omnium flagravat invidiâ. Sed id ei non potuit esse nocumento, favoribus divinis præpolluit. Noë vir justus atque perfectus fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit. Gratiâ exciderat, & offensam habuerat orbis universus; at verò gratiâ Noëmus floruit. Cum Deo ambulavit famulorum fidelissimus, imò solus inter innumeros fidelis, qui assidue Dominum Deum ferebat oculis, ad omne obsequium & ad omnem nutum paratissimus, hinc suo Domino tam charus, ut propter hunc suum sibi charissimum centum annorum fabricam ordiretur. Noëmus

A in gratiâ fuit. Quâ verò ratione bonam hanc gratiam quæserit, quâ stabilierit, explicandum.

§. I.

A Dolefcens laudem maximam habet, si dicatur hic puer scholæ doctissimus est. Egregium ac gloriosum, & in maxmâ laude ponendum, sermonibus hominum ita celebrari, ut passim audias, pictorum artificiosissimus, caussidicorum facundissimus, Medicorum experientissimus, Jurisconsultorum doctissimus, Theologorum subtilissimus: illustra præconia, literarum laudis plena, sed non signata: è cælo laudem ascensere, & dicier. Hic est inter omnes in orbe sanctissimus. Hæc litteræ sunt elogiorum plenissimæ, sed & signatæ. Has Noëmus obtinuit, his verbis conceptissimis scriptas: Noë verò invenit gratiam coram Domino. Gratiâ, quam Theologi primam nominant, sperneri haud possum, nec eam Noëmus nisi gratuitam accepit, cui tamen insignissimè respondit; adeoque auxit obsequiis, ut unus atque unicus Noëmus Deo charior fuerit, quàm orbis universus, quàm totum humanum genus: omnes alios submergi voluit, hunc unum velut oculos suos curavit. Ecclesiastes velut indagator sollicitissimus, Vi. Eccles. 7. rum, inquit, de mille unum reperi. Noëmus è decies centenis, aut centies millenis millibus vir unus, atque unicus planè singularis, eximie sanctus. Ne miremur: Melior est unus faciens voluntatem Domini, quàm decem millia prævaricatorum. Deo inter omnes charissimus fuit: Melior est enim, inquit Siracides, unus timens Deum, quàm mille filii impij. Noë invenit gratiam coram Domino. Tanti est vitæ integritas & innocentia.

Sed in illis, quas dixi, signatis litteris copiosior laus Noëmi comprehenditur. Nam dictis additur: Noë vir justus, atque perfectus. Hic, obsecro, sacri scriptoris artificium observemus. Ita loquitur Moyses: Hæc sunt generationes Noë. Quis hic natalium claritatem non expectet, & longam propaginis seriem? Ipse Chryostomus velut audiendi avidus, Aures nostras, inquit, spe implet quasi genealogiam narraturus, quis ejus pater fuerit, unde genus duxerit. Verùm relictis his omnibus hoc unum ait: Noë vir justus atque perfectus. Non patrem, non avum, non atavum, non Lamech, non Mathusalem, non Enoch nominat, sed Noëmi virtutes narrat. Mos novus prolapiæ atque originis scribendæ. Quid enim tantæ habet utilitatis è claris parentibus originem ducere, si tua vita sit in tenebris? quid damni, si tui parentis obsecui, modò tu in luce sis virtutum? Hæc formosissima sunt nomina, hæc nobilitas antiquissima: Vir justus atque perfectus. Viri probati genus, inquit Ambrosius, virtutis est prosapia. Quid enim superbis dives? Quid dicit pauper? Noli me tangere. Nōne sic utero conceptus, & natus es ex utero, quemadmodum & pauper est natus? Quid te jactas de nobilitatis prosapia? Soletis & canum vestrorum origines, sicut divitum recuperare, soletis & equorum vestrorum nobilitatem. sic Consulum predicare. Ille ex illo patre generatus est, & illâ matre editus: ille avo illo gaudet, illud se proavis attollit. Sed nihil istud currentem juvat. Non datur nobilitati palma, sed cursui. Deformior est victus, in quo & nobilitas generis periclitatur. Cave igitur dives, ne in te erubescant tuorum merita majorum, ne forte & illis dicatur: Cur talem instituisti, cur talem elegisti heredem? Quid igitur propaginem vetustam, originem claram tantopere jactamus? Alieno gloriari, ridicula est jactantia. Avorum Avorum merita, nepotum degenerantium notæ sunt, nec aliud magis posterorum maculas aperit, quàm majorum splendor ac gloria. Veram laudem non nisi de proprio sumptis; ab alio non expectes. Age aliquid & tu, unde sis nobilis: nam majores tui, nisi aliquid egissent laude dignum, numquam nobiles fuissent. Corpus & patrimonium accipimus à parentibus: qui claritatem habent, raro eam in filios transferunt. Raro excellen-

Ambr. tom. 4. mibi pag. 283. Nulli gloriandum est de nobilitatis prosapia & parentum meritis.

